

NÅGRA ANTECKNINGAR OM JAMES JOYCE OCH MODERNISMEN

Första världskriget 1914-1918. Brytning med den viktorianska tiden. Freuds betydelse. Ny form för romanen nödvändig. Större krav på läsaren. Stream of consciousness.

James Joyce (1882-1941)

Född och uppväxt i Dublin. Tidig exil. Nödvändig objektivitet. Allt Joyce skrev handlar på något sätt om Dublin. Ungdomslyrik i *Chamber Music*. Novellsamlingen *Dubliners* 1914. (Läs gärna den fantastiska novellen "Eveline") Delvis självbiografiska romanen *A Portrait of the Artist as a Young Man* 1916. Storverket *Ulysses* 1922. Namnet allusion till Homeros *Odysséen*. Strukturella paralleller: varje kapitel har en motsvarighet i *Odysséen*. Inre monolog – digression.

Personerna: Stephen Dedalus, 22 (Telemachos)
Leopold Bloom, 38 (Odysseus)
Molly Bloom, 34 (Penelope)

Handlingen utspelar sig en junidag 1904 i Dublin. Handlingen obetydlig - men hur så tjock bok? Genreblandning (jfr Shakespeare) Provkarta, kollage-artad. Olika berättare. Joyce själv röjer aldrig sin närvaro. Mytisk - varför? Vill skildra det mänskligt allmängiltiga. "Återskapa Dublin om staden förstördes." Nå det universella genom det lokala. Språklig lek (Joyce var språklärare)

Huvudtema: **Livet och kärleken**

Nedan följer ett utdrag ur Joyces kanske mest kända roman, *Ulysses*. Textexemplet är romanens slut. Hela det sista kapitlet utgörs av Molly Blooms tankar när hon just gått till sängs. Faktum är att dessa trettio sidor är fördelade på två (!) meningar.

and those handsome Moors all in white and turbans like kings asking you to sit down in their little bit of a shop and Ronda with the old windows of the posadas glancing eyes a lattice hid for her lover to kiss the iron and the wineshops half open at night and the castanets and the night we missed the boat at Algeciras the watchman going about serene with his lamp and O that awful deepdown torrent O and the sea the sea crimson sometimes like fire and the glorious sunsets and the figtrees in the Alameda gardens yes and all the queer little streets and pink and blue and yellow houses and the rosegardens and the jessamine and geraniums and cactuses and Gibraltar as a girl where I was a Flower of the mountain yes when I put the rose in my hair like the Andalusian girls used or shall I wear a red yes and how he kissed me under the Moorish wall and I thought well as well him as another and then I asked him with my eyes to ask again yes and then he asked me would I yes to say yes my mountain flower and first I put my arms around him yes and drew him down to me so he could feel my breasts all perfume yes and his heart was going like mad and yes I said yes I will Yes.